

Mit første møde

Følgende 8 sider lange anonyme indlæg er kommet redaktøren i hænde og erstatter det planlagte bidrag i serien "Mit første møde med Sherlock Holmes". Indlægget er layoutet af den anonyme indlægger. Mange tak. (Red)

Meget kan man sige; men hvis man ellers kan huske Hollywood-filmen *Frygtens Pyramide* fra 1985, så kan man sige, at den nok især huskes for at vise, hvordan fortiden og den ældre generations effekter og erfaring var med til at præge den unge Holmes & WATSON.¹ Og på den måde kan man fortsætte med at sige, at "livet er uendelig

meget mærkeligere end noget, den menneskelige tanke kunne finde på".² Sherlock Holmes er nemlig ikke blot ensbetydende med litteratur og film; det er selve navnet på kultur: Manifestationer inden for en lang række kulturelle genrer såsom fjernsyn og musik—men også på-klædning og rygevaner, ja endog boligindretning, og meget mere ...

Lidt misvisende er det nok at indlede med et filmtema, idet Michael Skovs introduktion til Holmes var gennem det trykte ord: Hans initiation var vel som de fleste sherlockianeres: Han stødte på Sagaen om Sherlock Holmes som barn, ved tilfældighedernes virtuose spil, som en vis mand engang udtrykte det.³ Men Michael Skov ville ønske, at han ligesom de øvede herrer udi reminiscensens svære kunst⁴ med decideret sikkerhed i pennen kunne skrive, at han eksempelvis i 13-14-års alderen fik fingre i *Baskervilles Hund* og ikke var sen til at sluge den.

Men det kan han ikke.

For det ville være at lyve.

Og det må man ikke.

Faktisk kan han desværre ikke erindre, præcis hvornår eller hvorledes han fik fingre i Sherlock Holmes.

Men fingre i ham fik han.

Trods sin fremskredne alder mener Skov dog at kunne erindre med nogenlunde sikkerhed, at de første mysterier, han løste, var i selskab med *Alfred Hitchcock & De tre Detektiver* og Enid Blytons *De Fem*.

Og han kan i al fald med sikkerhed den dag i dag erindre, hvor skræmt hans ubefæstede barnesind blev af at læse spøgelsesnovellen "Den brune HÅND" af en forfatter ved navn Conan Doyle. Den gjorde et uforglemmeligt indtryk på ham: Han kan stadig høre den afldøde inderes slæbende fodtrin, når han kommer for at hente sin afhuggede hånd!⁵

Men ligesom alle andre sherlockianere på hans årgang eller af hans generation kan han med usvigelig sikkerhed sige, at han sandsynligvis nok velsagtens må have mødt Sherlock Holmes første gang, da han på sine små barnsben spankulerede hen på sit skolebibliotek⁶ og med respektfuld røst spurgte bibliotekar Dehn, om han måtte låne Lademanns *HUND* med Alex Sechers uhyggeligt atmosfæriske pennetegninger. Og hvis ikke det var sådan, så må det helt sikkert have været på et andet tidspunkt.

Først meget senere skulle det vise det sig, at Secher ikke blot var medlem af Sherlock Holmes Klubben i Danmark, men også at der ligefrem eksisterede en Sherlock Holmes Klub i Danmark! Skov var endnu helt uvidende om, at der fandtes nogle foreninger eller klubber, som i fællesskab dyrkede samme interesse. Men mere om dette senere ...

Ellers husker Skov⁷ mestendels, at hans første frilæsningsbog på engelsk i folkeskolen var en samling af Agatha Christies noveller! (Men den reminiscens må dog nok hellere gemmes til næste nummer af *Herculiana*).

Se, dét var, hvad Skov selv kunne erindre med decideret sikkerhed. Herefter bevæger vi os ud på mere gyngende, gisnende grund, om ikke fantastiske overdrev. Og det var altså ikke barndommens frilæsning, der gjorde Skov til sherlockianer ...

¹ I *Young Sherlock Holmes*, som originaltitlen lyder, spillede Nigel Stock her, ikke som sædvane Watson, men den distraete, gamle professor, der til den unge Sherlock fx videregiver sin noget særprægede smag i hovedbeklædning ...

² *En sag om identitet*.

³ Jf. "Mit Første Møde Med Sherlock Holmes" i *Sherlockiana* 1987:1.

⁴ Navne, der umiddelbart falder én ind, inkluderer Ranild, Wamberg, Nielsen, Drewsen og Andersen.

⁵ Ib Spang Olsens uhyggelige tegninger (denne anno 1975) har altid passet bedre til spøgelseshistorier end til børnebøger!

⁶ I kælderen på La Cours Vejs Skole på Frederiksberg.

⁷ Eller "Fessor", som han kærligt blev omtalt i skoletiden.

Det andet møde

Nu forholder det sig jo sådan, at Sherlock Holmes altid har været en del af det kollektive ubevidste; og derfor kan det være umådeligt svært at datere præcist, hvornår man egentlig første gang møder noget, man føler, man har kendt altid. Men det andet møde uden for bøgernes verden, Skov kan huske med et minimum af sikkerhed, må have været på det lille lærred: fjernsynsskærmen. Med sin udprægede sans for det visuelle kan Fessor⁸ således gennem sin opvækst erindre at have stiftet bekendtskab med mange fortrinlige udenlandske krimiserier, fx *McCloud*, *Colombo*, ja selv *Kojak*. Men også mere litterære detektivhistorier var filmatiseret, såsom *Lord Peter Wimsey*, *Father Brown*, *Ellery Queen*—ja endog *Agaton Sax*⁹! Men ingen Sherlock Holmes! *Ingen Sherlock Holmes?!*

Dette kan nok især skyldes den store mangel på Sherlock Holmes-filmatiseringer, der prægede 1970'ernes fjernsyn.

Hver sensommersøndag eftermiddag fulgte Skov skam med i Cinema 1-8's filmkavalkade på Vesterbrogade, når den højt beundrede James Bond bekæmpede en anden Ondskabens Napoleon—men *ikke* i fjernsynet, da Roger Moore i 1976 tog en pause fra det hemmelige agentur som *Sherlock Holmes i New York*. Og ganske vist fortæller annalerne, at den ikke lavere beundrede Basil Fawcett året efter holdt ferie fra sit gakkede hotel for at portrættere Mesterens sønnesøn, Arthur Sherlock-Holmes, i fjernsynsfilm med hin pudsige, men passende titel, *The Strange Case of the End of Civilization As We Know It*. Den med *"Quick, Watson, the crossword—there are several moments to lose!"*¹⁰

Men da ingen barndomserindring om at have set disse Holmes-fjernsynsfilm overhovedet eksisterer, vil de slet ikke blive nævnt i denne forbindelse.

Det var nemlig først i starten af 1980'erne, at Danmarks Radio viste den i dag ganske glemte, **POLSK**e fjernsynsserie, *Sherlock Holmes & Doctor Watson*, med den rødblonde, men ellers udmærkede Geoffrey Whitehead & Donald Pickering i

⁸ Eller "Skov", som han også blev omtalt.

⁹ Den svenske detektiv ligner jo mest af alt Poirot (eller en trind Watson?), mens kollegaen Inspektør Lispington of the Yard opfører sig som en fjollefuld Lestrade, endskønt han betænkeligt ligner en Holmes!

¹⁰ Watson: "One across: A simple source of citrus fruit ...?"
Holmes: "A lemon tree, my dear Watson!"

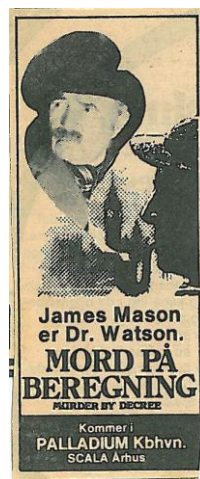
titelrollerne. (Den i sherlockianske kredse nok kendteste skuespiller var Patrick Newell, der her varetog den tredje gennemgående rolle som Lestrade; om ikke fra andet huskes han som en ganske ubehagelig Blessington i Granadas *The Resident Patient*¹¹). Dog var serien ikke mere polsk, end at de engelske skuespillere skam talte udmærket engelsk; og dog er den ej heller ganske glemte: Med sin udprægede sans for det auditive kan Skov i al fald endnu huske at spille dens stadig spøgende violintema i a-mol ...

Endskønt 1970'erne i sandhed var en studie i brunt, kan årtiets tilgang til det sherlockianske emne dog siges at være kendetegnet noget vildere—og mere humoristisk—på det store lærred: Det var definitivt "The Wilder Years".

Først i 1970 kunne man nemlig frydes over B. Wilders biograffilm *Sherlock Holmes' Privatliv* med en tvetydigt følsom Robert Stephens som Holmes, og fem år senere kunne man grine af G. Wilders gække-humoristiske do., *Sherlock Holmes' Smarte Broder*. Man kunne også vælge at lade være.

I *Den Snigende Gift* fra 1976 var Nicol Williams' skingre vildskab kokain-induceret (en 7 % opløsning). Men da unge Skov trods alt var for ung til at se nogen af disse vildere film på udgivelsestidspunktet, har de ingen relevans i denne forbindelse; og det er da heller ikke derfor, Skov er blevet sherlockianer ...

I slut-70'erne havde den mere seriøse og Iskelsættende biograffilm *Mord på Beregning* imidlertid premiere i de danske biografer: med Plummer & Mason som Holmes & Watson, den tårevædede, socialt indignerede detektiv og hans stovte, gamle krigskammerat oppe imod selve systemets konspiration: i flygtig form af Jack the Ripper. Alene den godmodige "ærte-scene" er hele filmen værd!

Og da 1979 netop var Skovs tolvte skelsættende år og alder, som de Forenede Danske Biografmyndigheder dengang snurrigt nok krævede som minimum for at komme ind og se hin film i det hellige, hedengangne Palladium, så han sin chance—og sin film.

Og han gemte skam biografannoncerne med deres paradisiske depraverede fristelser.¹²

Men trods barn- og ungdommens film, var Skov ikke blevet sherlockianer endnu ...

¹¹ Selv en lille rolle i *Young Sherlock Holmes* kunne det blive til.

¹² Jf. MFMMSH i *Sherlockiana* 1979:2/3.

Endnu et møde

Som de fleste sherlockianere mødte Skov vel så Holmes igen sådan for alvor, da han som ung mand med netop ung-dommens passion og ildhu fornyede sin ubefæstede barnesjæls bekendtskab.

1980 huskes som året, hvor FDB¹³ udgav Harald Mogensens alment populære bog *BERØMTE DETEKTIVER: Fra Sherlock Holmes til Kojak*, og da de Forenede Danske Bogmyndigheder ingen indvendinger havde, blev Skovs interesse for sherlockiana i denne form hermed støbt i cement: Bogen blev købt; og Skov var solgt! Det kan godt være, at det var Kojak, der trak i første omgang; men Holmes trak dog stærkere.¹⁴

Hvor ironisk, at det altså skulle være redaktør Mogensens fra den konkurrerende Poe-Klub, der skulle introducere Skov til hans livslange kærlighedsforhold til sherlockiana, bøgerne om bøgerne: Altså ikke *Conanen* selv—men hvad andre har ment og skrevet om den:

Det første møde med de danske *Writings About the Writings!*

Efterfølgende blev Mogensens & Tage la Cours skelsættende *Mordbogen* fra 1969 hans standard referenceværk, så Skovs første rejse gennem Holmes-land blev ikke foretaget uden guide. La Cour var så meget ”kriminelt” et bogmenneske, at han ikke kunne nøjes med ét medlemskab af Sherlock Holmes Klubben i Danmark, og nok ham, der var mest tilgængelig i det alment offentlige rum med sine mange antologier og for- og efterord til at virke som Skovs guide udi den higen og søgen efter det dragende væsen, der går under betegnelsen ”Bogvæsen”. Det var også la Cour, der andetsteds engang karakteriserede de ”4 alderstrin i en bibliomans udvikling”,¹⁵ og om disse passer på Skovs, får vi se ...

For, som så mange andre før ham, kan Skov modstå alt; undtagen fristelser; og allerede som ung mand havde Skov kultiveret den dekadent dyre uskik at ville *eje* bøger frem for blot at nøjes med at låne dem: La Cours første trin, bogsamlermanien, havde gjort sit indtog!¹⁶ Og til dette formål havde han så oparbejdet den økonomisk uforsvarlige uvane at frekventere Københavns talrige antikvarier, størstedelen af hvilke nu ganske har fulgt i Stapletons fodspor på Dartmoor.¹⁷ Det var dengang, man faktisk selv skulle besvære sig med at bevæge sig rundt og gennemrode antikvariaternes bogkasser og -hylde for at jage efter sjældne sherlockianske fund. Hvilket han så gjorde med stort udbytte: I Helligåndshusets hollandske bogudsalg kunne man engang være så heldig at finde et gammelt eksemplar af et *Strand Magazine*, da prisen var nået ned på en sølle tier: Så heldig var han! Men så var det også uden omslag: Pagets streger til *The Adventure of the Second*

Stain står så knivskarpe den dag i dag, som da de blev slået første gang i 1904! Dét var tider ...

Og dengang Bjarne Niensens Pinkerton Antikvariat henlå i Nansensgades kælder-mørke, erhvervede Skov sig *PINKERTON 22*, det skelsættende særnummer med litterær kritik om Holmes-Sagaen.

Lidet anede det ham, at han langt senere i livet selv skulle komme til at grubbe skuldre¹⁸ med disse hans ungdoms litterære helte ...!

På samme tid i Politikens stapletoniserede antikvariat supplerede Skov endvidere sin egen efterhånden pænt store sherlockianske bogsamling med en del af en anden, endnu større sherlockiansk bogsamling;¹⁹ bl.a. Gavin Brends skelsættende *MY DEAR HOLMES* [Nr. 7 på Byskovlisten²⁰]. Denne kronologi (i hans øjne stadig en af de bedste) stammer fra 1951, året for *Festival of Britain*, der med sin replika af Baker Street-suiten var med til at genstarte først den nationale og internationale interesse for Holmes i nyere tid—og sidenhen den skovske ditto.

Og selvom Skov skam også *har* erindringer fra bogstakkene i det sagnombruste Frederiksberg Antikvariat på Gammel Kongevej, kan han desværre ikke huske nogensinde at være blevet overfuset—hverken verbalt eller fysisk!—af den temperamentsfulde og slagfærdige, iltre indehaver med de hårdtslående argumenter, Leif Nørball!²¹ Godt for ham.

Så dét, Skovs ungdom dog gav ham, var hans livslange interesse for detektivhistorier som litteratur, og ikke mindst samlingen af bøgerne om bøgerne. Men på trods af ungdommens bogsamlinger, var Skov altså ikke blevet sherlockianer ... endnu!

Nuvel; et eller andet sted mellem folkeskolen og gymnasiets puerile frivoliteter—og så det videregående studiums voksenalvorlige do.—må der være en hændelse, der er gået tabt i Skovs erindring; en skelsættende hændelse, der for alvor mærkede ham og hans forandring fra uforpligtende morskabslæser af drengebøger til seriøs, sherlockiansk forsker af Conanen og bøgerne herom: The Writings. Disse tabte vandrear må gå under betegnelsen ”The Hiatus” ...

¹³ Se, det var dengang, Holmes vitterlig var hvermandseje og således kunne erhverves i Brugsen af alle steder!

¹⁴ *Not so much a “Kojak Moment” after all ...*

¹⁵ La Cours ... *med venlig hilsen fra Ellery Queen*, 1958.

¹⁶ For nogle er fortidens jæger- og samler-samfund jo aldrig rigtig noget overstået kapitel!

¹⁷ Altså de er ”heden-gangne” ...

¹⁸ Mestendels fordi siddepladserne til Aarsmødet var saa trange ...

¹⁹ *Ex Bibliotheca Holmesiana et Conaniana: Michael Morton*. Gud ved, om denne navnefælle stadig er i live uden sine mange Sherlock Holmes-bøger—eller om han er draget ud over det Store Reichenbach?

²⁰ Jf. Jens Byskov Jensens (alfabetiske) liste over 40 Gode Holmes-Bøger i *Sherlockiana* 2009:4.

²¹ Jf. eksempelvis *Sherlockiana* 2011:1 og 2.

Et møde til

Hans mytiske vandreår må have eleveret ham op på andet trin på la Cour-skalaen, for nu var Skov blevet connoisseur! Og det blev Engelsk Institut ved Københavns Universitet Amager, der igennem 1990'erne var skuepladsen for Skovs videre færd udi anglofilien verden: Der blev forsket i alt lige fra Kong Arthur til Jeeves & Wooster, og allerede her var hans forkærlighed for forklarende fodnoter²² i fuldt flor! Og som sand sherlockianer var hans største emne af alle i den institutionaliserede anglofili naturligvis:

Shakespeare! Men hvis Skov troede, at mængden af kritiske bøger om Shakespeares værker, og især *Hamlet*, var den mest omfangsrige, så kunne han godt tro om igen ...

Dog var det først, da han vendte hjem til EI igen fra hint skelsættende vandreår, at han straks skrev sin ikke mindre skelsættende studieopgave hos Lektor Jørgen-Erik Nielsen: ”*KRIMINEL KRITIK: En [sic] Studie i den Kritiske & Pseudokritiske Skole inden for Forskningen af De Kanoniske Sherlock Holmes-Skrifter (med nærmere Henblik på deres indbyrdes Relationer)*”.²³

Hvis den såkaldte ”pseudokritiske” skole inden for *The Writings About the Writings*, mesterligt eksemplificeret ved Brends *My Dear Holmes*, kaldes for Higher Criticism—hvad kan man mon så kalde den anden?

Ja, tillad Skov hermed at citere fra sit magnum opus:

”Først gjaldt det selve de 60 historier, der findes med Holmes, men hurtigt gik jeg over til nærmere at studere alle de skrifter, der findes om Holmes—en sekundærlitteratur,²⁴ der i mangfoldighed overgår både sit emne og andre sekundærlitteraturer. På universitetet undrede jeg mig over, hvor lille en interesse der er fra akademikernes side for at anerkende kriminal- og detektivlitteraturen som ’seriøs’ litterær genre på lige fod med almindelige ’lødige’ værker. Men hvor den kritiske skole anses for at være fuldt på højde med andre skoler inden for seriøs litteraturforskning, anses den sherlockianske for det laveste, mest trivielle barnepjat, som det næsten er kriminelt at beskæftige sig med i den akademiske verden: *’Sherlockianaens anstrengte tone af pseudokritisk spøgefuldhed gør den til det mest trivielle, der er skrevet af sin slags*”;²⁵ som Julian Symons så rammende udtrykker det i sin *Mortal Consequences*.²⁶ Det er denne forskel, der er genstand for denne studie.”

Af ukendte årsager (måske alderen?) syntes Symons dog at komme på bedre tanker og modificerede sit originale udsagn i sin anden litteraturhistorie tyve år senere, *Bloody Murder*.²⁷

Ud fra litteraturlisten kan man ligeledes slutte sig til, at det må

²² Note på sidefoden. (NB: Anvend aldrig alliterationer!)

²³ Sic sic! Allerede dengang havde han svært ved at fatte sig i kort-hed ... Ved en anden god lejlighed kan det være, at Skov vil reproducere sine teser fra denne analyse ...

²⁴ Universitetsjargon for *Writings About The Writings*.

²⁵ Sic, sic og atter sic! Sikke mange siccer!

²⁶ Den gement ”kritiske” skole var følgelig repræsenteret ved denne Symons’ første kriminallitteraturhistorie fra 1972.

²⁷ Hvilket præcis betegner, hvad Symons selv udøvede på sherlockianeres gode navn og rygte i de såkaldte lærdere kredse!

have været ved samme lejlighed, at connoisseuren Skov havde stiftet bekendtskab med andre lærde herrer end Brend:

Øverst på siden stod og står Ronald A. Knox og dennes skelsættende ”*Studies in the Literature of Sherlock Holmes*” [Byskovs nr. 22]: Denne hundred år gamle blanding af seriøs sherlockiansk videnskabelighed og godmodig humoristiske satirisering over samme har altid stået som indbegrebet af eksemplet til efterlevelse. Knox’ mange kritikerrøster var også medvirkende til at introducere Skovs eget pseudonym: Prof. Eremit. Edward ”Teddy” Maxwood. Begrædeligt er det blot, at absolut ingen erindring eksisterer om, hvem der introducerede Knox til Skov—eller vice versa!

Andre hovedhjørnestensværker i denne lille hovedstamme af hans Bibliotheca Holmesiana, der må stamme netop fra denne tid, tæller fortryllede navne såsom Vincent Starretts skelsættende *The Private Life of Sherlock Holmes* [Byskovs nr. 38] i den lyseblå, britiske førsteudgave fra 1934,²⁸ som for en brøkdel af den rette værdi blev anskaffet hos The Booktrader i Skindergade: Et af de få antikvarier, der adskiller sig fra resten ved stadig at være blandt os.

Og W. S. Baring-Goulds *SHERLOCK HOLMES OF BAKER STREET* [Byskovs nr. 2], den skelsættende biografi fra 1963 i en lille, laset paperback-udgave, der dog udmærkede sig ved en ærespræsidents *ekslibris*, var medvirkende til at vække interessen for netop rare bøger i førsteudgaver, med ejermærker! Man mærker nu la Cours sande bibliofili puste i den skovske nakke:

”En sølle bogelsker”, som der skrevet står.²⁹ Hans største sorg til stadighed er, at han aldrig selv har fået lavet sig et ekslibris.

De følgende sommerferier fra studiet arbejdede Skov som sprogsejleder for Tjæreborg, og i badebyen Brighton fik han hele sin løn udbetalt i papirform: Sherlock Holmes-bøger: på engelsk. Hundredårsfejringen af *En Studie i Rødt* (som den hed dengang) afstedkom en række nyudgivelser, for ikke at nævne de talrige genudgivelser, af bøger om viktoriansk kriminalitet, bl.a. de mange Ripper-bøger. Han supplerede endvidere sit bibliotek med Otto Penzlers nu også sjældne genoptryk i paperback af de gamle, endnu sjældnere sherlockianske klassikere, bl.a. T. S. Blakeney’s tidligt skelsættende *Sherlock Holmes: Fact or Fiction?* [Byskovs nr. 6] fra 1932. En hel verden åbnede sig for ham.³⁰

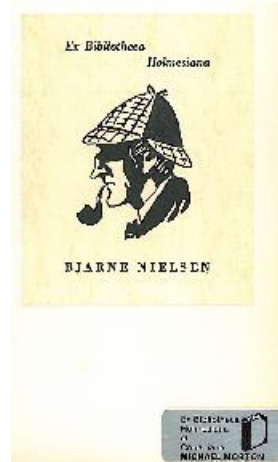
Det var hårdt for et studenterbudget, som en anden vis mand engang mente,³¹ men man undværer vel hellere lidt mad for at få en bog.

²⁸ Som smuk selvfølge når antallet af optalte normalsider op på 221. Desværre er dette eksemplar *uden* inskription fra forfatteren.

²⁹ Som ”some poor bibliophile” oversættes til i *Det Tomme Hus*.

³⁰ En verden af fodnoter! (Jf. MFMMSH i *Sherlockiana* 1982:1.)

³¹ Jf. MFMMSH i *Sherlockiana* 1988:1. Måske skulle det være ”En fattig bogelsker”...?

Men især bogstav "H" udgør en fin samling: Klubbens egne tre skelsættende *Årbøger* [Byskovs nr. 15-17], redigeret af A. D. HENRIKSEN, også fundet i Helligåndshuset, var naturligvis med til at sætte de første skel og spor på eksistensen af en Sherlock Holmes Klub!

J. E. HOLROYDS skelsættende bog, *Baker Street By-Ways* [Byskovs nr. 18], blev udgivet i 1959 i kølvandet på *Festival of Britain*, som han var med til at starte i 1951, og han nævner også den danske Klub:

I samme år og anledning fik Tage la Cour nemlig Klubben i Danmark til at udgive den lille fine samling af faksimiler af Holmes' egne førsteudgivelser, *Ex Bibliotheca Holmesiana*: det eneste danske bidrag til

den skelsættende udstilling! Jo, så **HOLMES** selv figurerer skam også som forfatter. Skov har den stadig stående i sin samling.

Navnefællerne HARRISONS *In the Footsteps of Sherlock Holmes* [Byskovs nr. 14] var den første i en række af mere kontroversielle bøger, der følger Holmes rundt i London, England og Verden.

Og HARDWICKS *The Complete Guide to Sherlock Holmes* [eneste mangel på Byskovs liste?] var den sidste, mindre kontroversielle guide i en lang række af mindre kontroversielle guider, og én af de lydefri førsteudgaver med originale smudsomslag, der var med til at rykke Skov op på la Cours tredje trin: den bibliofile fanatiker!³²

Bogen blev faktisk anskaffet hos Arnold Busck Boghandel på Købmagergade, adskillige år før dette skulle blive hans senere arbejdsplads.³³

Det var disse forfattere, der åbnede hans øjne for Sherlock Holmes-forskningens charme, så at han turde vove at begive sig selv ud på den skrifflige sherlockianas sti og begå sin beskedne studieopgave ...

Lektor Nielsen var meget gammeldags—mere gammeldags end så mange andre gammeldags lektorer på et ellers overordentlig gammeldags Engelsk Institut—og derfor ikke den mest populære underviser, men Skov har nu kun gode minder om ham: For det første gav han ham en pæn tocifret karakter for hans såkaldte "con amore"-analyse—for det andet var Nielsen i øvrigt saa god at laane ham sit enestaaende eksemplar af en anden **ÆRESPRÆSIDENTS** dickensianske magnum opus, som han straks fotokopierede og skattede højt resten af livet—lige indtil det nymodens www.antikvariat.net gjorde ham i stand til at opspore og indkøbe sit eget højtskattede, enestaaende

eksemplar,³⁴ dedikeret vanen tro.³⁵

Saa det var naturligvis Henry Lauritzen, der for alvor cementerede inter-essen for dedikationer og dermed bibliomane—ikke blot bibliofile—førsteudgaver! Og gerne privattryk i begrænsede, nummererede oplag!³⁶

Skovs største sorg til stadighed er, at han aldrig selv er blevet offer for en sherlockiansk karikaturtegning.

En anden lektor på EI, Skov husker med en god sherlockiansk smag i piben, var Cay Dollerup, hvis kurser i kriminallitteratur, "Crime and Spy Fiction", han fulgte med stor interesse og udbytte. Og det var endda dengang, da kriminallitteratur blev klassificeret som "trivallitteratur" og slået i hartkorn med ulødige drengbøger og underlødige ugebladsnoveller!

Så ved siden af Shakespeare stod en Sherlock: Anglofilien (eller endog *anglomanien*?)—og især sherlofilien (eller *sherlomanien*?)—havde i sandhed gjort sit indtog. Og ligesom med Shakespeare, var det efterhånden svært at bidrage med nye, originale tanker om den sherlockianske primærlitteratur; men så kan man jo altid kommentere en tidligere kommentar, kritisere hvad andre tidligere kritikere har kritiseret, og så lige sværte en tidligere kollega til i forbifarten uden ekstra omkostninger! Således var erfaringen med Shakespeare på EI, og således også med Sherlock ...?

Og således var d'herrer Dollerup og Nielsen instrumentale i den yderligere sherlockificering af Skov. Han nåede aldrig at takke dem for det ...³⁷

Lidet kunne den unge mand ane, at hans beskedne samling i årenes løb ville vokse til 12 hyldemeter. Ikke den største Holmes-samling i Danmark, men måske den største i Valby.

Således er Skov Lambeks vej gået: fra la Cours Vejs Skole til la Cours skole: fra gemen bogsamler—over *connaissanceur* og til fanatisk bibliofil—for at ende som rendyrket biblioman.

Men han var stadig ikke blevet rigtig sherlockianer. For Sherlock Holmes og sherlockiana er da andet og mere end blot bøger, ikke sandt ...?³⁸

³² Også kendt som den "fanatiske bibliofile".

³³ Hvor ville en bibliofil fanatiker/fanatisk bibliofil ellers arbejde?

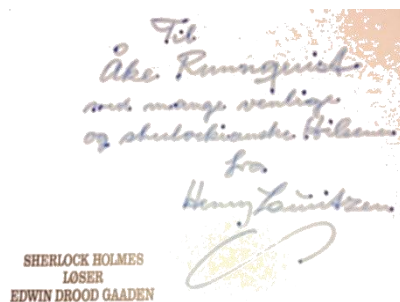
³⁴ En kvik antikvarboghandler hos Vangsgårds havde—ikke uden humoristisk sans—prissat den til 221,- kroner!

³⁵ Til en eller anden svensk sherlockianer(!). Skovs største sorg til stadighed er, at han desværre aldrig naaede at faa en personlig dedikation fra Henry Himself: Han husker vagt et foredrag paa Vartov, hvor Wamberg gav ham Lauritzens adresse—men ikke at han responderede paa den.

³⁶ Onde tunger vil sikkert sige, at hvis man finder en Henry-bog uden dedikation, skal man slå til: Dét er den rigtige sjældenhed!

³⁷ Så vidt han husker, var studentertiden vistnok i øvrigt også med til at rekvirere Skov *The Woman* i hans liv: den til stadighed overbærende Fru Lambek ...

³⁸ Nej, det er ej!

SHERLOCK HOLMES
LØSER
EDWIN DROOD GAEDEN

Flere møder

Nu er det jo ikke, fordi Skov Lambeks studietid var første gang han besøgte Holmes' hjemland. Allerede så tidligt som året for Dromningens sølverne jubilæum havde han som ung knøs skam besøgt det britiske Imperiums hovedstad for første gang og beset både Tower of London, Madame Tussaud's, og **NEW SCOTLAND YARD**.³⁹

Det var dengang, der overhovedet endnu ikke fandtes noget Baker Street Museum, endsiges Souvenir Shop, så den vaskeægte [40°], skotlandsternede og skælsættende (!) *deerstalker*, han i dag stadig er den stolte ejer af, er jo så anskaffet hos en vaskeægte londonsk modist! – En noget lille deerstalker, ganske vist,

men ikke desto mindre en deerstalker! (Men måske var den ikke helt vaskeægte alligevel: Ja, den må simpelthen ganske enkelt være krøbet! For hvis Skov Lambek nogensinde har haft så lille hatte-størrelse—selv som tiårig!—må han *qua* Lex Henry Baker ikke have haft noget kubikindhold af betydning). Men en for lille deerstalker, *ikke* bare lige revet ned fra den første den bedste souvenirshop-hattehylde, må da netop tyde på en udpræget sherlockiansk insisteren, allerede fra barnsben eller -hoved af ... Så på dette tidlige tidspunkt havde andre sherlockianske manifestationer end blot bøger allerede gjort deres indtog.

Og senere bød studietiden på KUA skam på andet og mere end blot litteratur: Således var EI en vigtig faktor til at præge Skov Lambek i yderligere anglofilkulturel retning. Således kan hans overdrevne hang til tweed og farverig på-, om ikke decideret udklædning, med samt butterfly, for én gangs skyld dateres ganske præcist: nemlig til hans stiftende medlemskab af den Bertie Wooster-inspirerede *Bow-Tie Club* på EI i efterårs-semesteret 1989! *The folly of youth* ...

Sammesteds var han bl.a. også medforfatter og -komponist til en ikke Monty Python-uinspireret Crazy Catholic Cabaret, "Pope Aid '89", hvori Sherlock Holmes (inklusive afdød pappegøje!⁴⁰) spillede en ikke uvæsentlig rolle i opklaringen af mysteriet.⁴¹

³⁹ Ikke at forveksle med *The new New Scotland Yard*; hvilket det beklageligvis lod til, at taxachaufføren gjorde: *The real New Scotland Yard* er altså *The old New Scotland Yard* ... Det må være gået tilbage for den londonske taxistand siden Holmes' tid ...

⁴⁰ "No, it's not! It's only resting!"

⁴¹ "Twas a matter of simple analytical deduction: I looked in the programme and read the criminal's name!"

En memorabelt lummer, om ikke direkte svedig (!) scene fortæber sig næsten akkurat i glemselens damptåger ... men den foregik nu også i et tyrkisk bad. Men bare rolig: deerstalkeren var på plads!

Som kan forstås, ville de ikke helt respektløse, studentikose løjer ingen ende tage ... De endte i al fald med at erhverve ham titlen af *Candidatus Magisterii* udi Anglofilien.

Og selvom Skov Lambek måtte nøjes med den mindre væsentlige hovedrolle som **PAVE**, var piben skam hans. Men hvor kom piben fra?⁴²

Efter folkeskolens litterære udskjelser—men inden universitetets—mener Skov Lambek svagt at kunne erindre en gymnasietid med, hvad den bragte af ydermere sherlockiansk kulturel indflydelse: Her var det især julekomedien på Johannesskolen, den viktorianske klassiker *Nøddebo Præstegaard* (1888), der i 1985 huskes som et kærkomment goddag til den skelsættende, rathbonesiske **SLÅBROK** samt piberygningens ædle, men svære kunst.⁴³

Som den evige student⁴⁴ Skov i bund og grund er, varetog han stilsikkert rollen som den ældste af de tre studenter, "Gamle".⁴⁵

Og da opsætningen i den forrygende og ikke mindst **STORRYGENDE** dramalærer Arne Christensens regi var yderst tro mod den historiske detalje, foretoges rygningen naturligvis på en ikke usherlockiansk kridtpibe [ikke afbildet].

⁴² Og ikke mindst: hvilken lyd havde den fået?

⁴³ I dag mest svær, grundet det allestedsnærværende rygeforbud ... Slåbrokkeri er så vidt vides ikke forbudt—endnu!

⁴⁴ Ikke at forveksle med "evighedsstudent"—noget ganske andet!

⁴⁵ En gang Fessor ...!

Så et andet højtrangerende ønske på listen over ungdommens uopnåelige, sherlockianske ønsker var at eje en vaskeægte Peterson-pibe, hvorfor Skov begyndte at frekventere den hedengangne Pibe-Dan i Vestergade og W. Ø. Larsen på Amagertorv. Den første pibe, han havde råd til, var ikke en Petersons, men blev til gengæld Holmes' rekvirit på scenen. Skov begyndte også at læse i Nordisk Tobakskollegiums tidsskrift om "Holmes og Piberne" forfattet af en såkaldt "Skatmester" i en såkaldt "Sherlock Holmes Klub".

I dag er han jo selv pulserende aktivt medlem af Klubben, og dens lillesøsterselskab *The Five Orange Pipes*(!), pulserende på sin allerførste pibe. I dag er han også den stolte ejer af adskillige Petersons, heraf fem af deres navnkundige Sherlock Holmes-serie: "Naar bare han har sine piber og bøger, saa er han lykkelig," siger *The Woman in his life*. Så man kan også godt sige, at det var gymnasiet, der drev ham til at ryge!⁴⁶

Og morfars gamle piber fik fornyet liv af studentens studentikose osen.

Og Baker Street gav inspiration til indretningen af hans egen ungdoms studerekammer,⁴⁷ der var—og til dels stadigvæk er—prydet af et par arvestykker af hans gamle mormors plysklunkemøbler.

Og hans fars gamle skotskternede slåbrok blev hevet frem af mølposen for at fuldende illusionen.

Og Patrick Gowers' stemningsfyldte temamusik⁴⁸ var lydsporet til Skov Lambeks ungdoms studietid. Hans største sorg til stadighed er, at han aldrig selv lærte sig violinen. At lytte til Sherlock Holmes-temaer udsat for blokfløjte er nok noget derhenad.⁴⁹

Så det var hverken alle bøgerne, primær- eller sekundærlitteraturen, filmene, fjernsynsserierne, musikken, tøjet, hele pibetøjet, eller alle de andre elementer, der hver for sig gjorde Skov Lambek til sherlockianer; det var naturligvis alle disse ting, der *tilsammen* gjorde det: elementært.

Og rigtig sherlockianer blev han naturligvis først, dengang han skrev sin egen skelsættende monografi om Sherlock Holmes, *A Study in Green*⁵⁰, og fik sit skelsættende medlemskort til Sherlock Holmes Klubben i Danmark: nr. 156, hvor han rent faktisk kunne møde og gnubbe skuldre med alle de andre skelsættende sherlockianere, han hidtil kun havde læst!⁵¹

Så meget rigtig sherlockianer var han blevet, at flere af Alex Sechers originale illustrationer fra hans barndoms *Hund* nu pryder hans væg; dog desværre med undtagelse af den

ene, der blev taget af en anden sherlockianer og brugt som dennes **EKSLIBRIS**.⁵²

Jo, meget kan man sige; eksempelvis at bøgerne og filmene om Sherlock Holmes huskes for, hvordan fortiden og den ældre generations effekter og erfaring har været med til at præge den unge Skov Lambek, så livet selv er uendeligt meget mærkeligere end selv de mærkeligste hændelser, som den menneskelige fantasi kan udpønsse.

Sherlock Holmes er nemlig ikke blot litteratur; det er selve navnet på kultur ikke kun inden for film, fjernsyn og musik—men også påklædning, rygevaner, boligindretning og meget mere ...

For nogle er Sherlock Holmes ganske simpelt en *livsstil*!

Og hvis nogen kommer og siger, at Sherlock Holmes er lige så vigtig som liv og død, så tager de fejl.

Han er selvfølgelig meget vigtigere ...!

JO, JEG HAR SKAM MØDT MANGE SHERLOCKIANERE I MIN TID, MEN JEG KAN MED USVIGELIG SIKKERHED SLUTTE, AT I AL FALD INGEN AF DEM HAR HEDDET MICHAEL SKOV LAMBEK UD OVER HAM HER ...

⁴⁶ Han nåede aldrig at takke dem for det ...

⁴⁷ Hvor de skriver stadig: atten-niti-fem.

⁴⁸ Lur ham, om temaet til Granada-serien ikke også står i a-møl ...

⁴⁹ Men alligevel ikke det samme ...

⁵⁰ Udgivet af Sherlock Holmes Museet 2009. Enkelte eksemplarer kan stadig støves af til salg, hvis det ellers skulle have nogen interesse!

⁵¹ Han nåede hermed at takke dem for det ...

⁵² Se, hvor det hele hænger sammen!

The Great Hiatus

Så tidligt som de sene 1980'ere—eller så sent som de tidlige 1990'ere—kom vel den bedste Sherlock Holmes-tid, han har haft; den største, i sandhed skelsættende, sherlockianske tid:

Efter Nøddebo (læs: gymnasiet) fortsatte Skov på KUA sit livslange studium og forfulgte sine udtalt anglomaniske aspirationer.

Dels sad han, når han ellers ikke lige studerede Engelsk på EI, fastklisset til fjernsynsskærmen: tryllebundet som så mange andre sherlockianere af Jeremy Bretts magnetiske udstråling, da Granadas eminente fjernsynsserie på det tidspunkt rullede over Danmarks Radio. Og dels læste han engelsk på EI på KUA, når han da ikke lige så Brett på fjernsynet; og da var det på EI traditionen at tage på en fagrelevant studie-ekskursion til en anden engelsk by end London: nemlig Manchester! Valget var vistnok faldet på denne nordlige kul- og kulturmetropol af mere prosaiske grunde, såsom dens såkaldte fagrelevante, fortidige rolle i Industrialiseringen og dens datidige rolle som *City of Drama* i 1994.⁵³ Men for Skov havde Manchester nu en ganske anden dragning og relevans: det var nemlig her, Granada-Studierne havde deres hjemsæde!

Ud over verdens næst-bedste (!) fjernsynsserie, *Gensyn med Brideshead*, var Granada-Studierne kendt for serier om berømte engelske gader: Downing Street, Coronation Street, og så selvfølgelig ... Baker Street!

Fra 1988 husede Granada en temapark for turister, kaldet Granada Studios Tour. Først kørte man rundt på det udendørs "set" i en viktoriansk dobbeltdækkerbus og betragtede Baker Street udefra, bygget op som den var, ganske som Western-kulisser: kun med facader!

[Bemærk venligst **VINDUESRAMMEN** på bussen, hvorigennem Deres fotograf forevige de sin rosenrøde oplevelse: *Truly a Kodak Moment!*]

For den nordlige ende af Baker Street kunne man skimte træerne fra Londons Regent's Park, eller som den prosaiske virkelighed var her i Manchester: vuet mod nabobyen Salford.

⁵³ En slags britisk pendant til EU's Kulturhovedstæder.

Derefter gik man så inden døre og så så et studie i hvilket de havde optaget *The Adventures of Sherlock Holmes!* At det så i virkeligheden blot var en til lejligheden opbygget turistattraktion, hvor Brett aldrig havde trådt sine teatraliske trin, fratog drømmen intet.

Hvis ikke det var de selvsamme identiske og rigtige rekvisitter, så lignede de i al fald godt nok til at opretholde illusionen!

Selvom Granada Studio Tours i 1999 var gangen ad H til, kan en del af det autentiske interiør vist stadig beses på London Film Museum.⁵⁴ [Ovenstående fotografi er enten en afbildning af Skovs ydmyge **UNGKARLEHYBEL** eller Granadas ...]

I Granadas ydmyge Baker Street 221B bød en noget uvant ungdommelig Mrs. Hudson [velsagtens én af de lokale **STUDINER**—hvilket studiejob!] turisterne velkommen.

Hvorpå hun så stillede det forjættede, fortryllende spørgsmål:

On the wall, you can see the letters 'V.R.' made in bullet-pocks by the Master's indoor revolver practice; what do those letters stand for?

Forjættede og fortryllende, fordi Skov var den *eneste*, der bævende af stolthed og med ungdommelig røst kendte svaret! Han nåede aldrig at takke hende for det ...⁵⁵

Således var det Granadas og verdens *bedste* fjernsynsserie, der cementerede betydningen af Sherlock Holmes—ikke blot som litteratur, men også som anden kultur; og det var på denne måde, at netop Granada-Studierne satte skel.

Så man kan nok sige, at det i høj grad var hint vandreårs skelsættende møde med Granada, der drev Skov Lambek til at forske i bøgerne, og i bøgerne om bøgerne, og således var med til at gøre Skov til sherlockianer! Q.E.D.

⁵⁴ Jf. *Sherlockiana* 2010:2.

⁵⁵ Dette var medvirkende til at indsukre den ellers yderst bitre pille, han måtte sluge ved, at han ved samme lejlighed *aldrig* fik plads på turistbusturen, *The Beatles Magical Mystery Tour*, i nabobyen Liverpool! Den tur har han stadig til gode ...